

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP
SZOLNOK-DOBOKAMEGYE ÉS A MEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA: Széchenyi-utca, ciszmadiaszin alatt. Névtelenül beküldött és bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.	NYILTTÉRI CZIKKEK garmondsora után 30 kr. fizetendő.	MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.	HIRDETÉSI DÍJAK: egy 30 négyszög cm. tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr.	ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 6 frt — kr Félévre 3 „ — „ Évnyegyedre 1 „ 50 „ Községeknek egész évre előfizetve 5 frt.
---	--	--	--	---

Egy pár szó a sztojkai fürdőről.

Van nekem egy igen jó hirnévnek örvendő, s az orvosi tudomány jelen színvonalán álló collegám. Ezen collegámtól egyszer gyomorbajos betege, kinek ő orvosi tanácssal szolgált — kérdezte, vajjon nem jó volna-e neki a sztojkai fürdőre elmenni. — Nem tanácslom — válaszolt komolyan, mert attól még betegebb lesz. Ha a fürdő tulajdonos ezt halotta volna, kétségbeesett volna, hogy mi lesz fürdőjéből, ha egy ilyen orvosi tekintély ajánlata így hangzik. — Collegám betegének a sztojkai viz igen nagy hasznára lett volna s a gyógykezelő orvosnak igaza volt mégis. — Nekem, — ki Sztojkat a hazai gyógyfürdők tekintélyének tartom, — valahányszor betegeimnek azt ajánlatba hozom, mindig eszembe jut tisztelt collegámnak azon mondása.

Van egy betegem, kit makacs gyomorhurutja már kétségbe ejtett, ki bajának következménye miatt, már csaknem élet untá lett és kinek végül a sztojkai fürdő visszaadhatja egészségét. Megreskiroztam és javaslatba hoztam neki. Azonban jól megfontolva mindent, az étrendet szigorúan megszabtam betegemnek. — Nyugodt lettem, hogy most már czélt fogok érni.

Nemsokára találkoztam betegem kedves leányával és kérdezősködtem a mama állapota körül. — Tartja-e a mama az élébe szabott étrendet? Félig meddig — lőn a válasz. Hát ott léte alkalmával mi volt az ebéd? Leves

jó zsírosan, marha hus tejfeles mártással, rántott harsa és tészta.

Hát a vacsora? Paprikás csirke és rántott csirke. És a mama végig ette? Evett belőle. — Nagyt sóhajtottam, szegény gyomorhurut! Szegény Magyarország! Ez az, a mire gondolt collegám, midőn betegének Sztojka helyett Marienbadot ajánlotta.

Marienbád Csehországban van, Sztojka Erdélyben. A marienbádi viz pedig éppen olyan, mint a sztojkai, és a szegény betegnek mekkora utat kell tenni — Külföldre viszi pénzét és miért? mert a sztojkai fürdő rántott hallal, csirkével, jó zsíros tésztával és uborka salátával látja el vendégeit, — s ezen jóízű eledeltől, a gyomorhurut, nemhogy javulna, de sőt fokozódik, tehát a beteg betegebb lesz.

Múlt évben a sztojkai fürdőt az akkori fürdő orvos egy füzetecskében ismertette. A füzetecske nekem is megküldetett. Nagyon sok szép dolog volt ott előadva, és minden mia reklam csinálásához szükséges, de a fődologról, mi tulajdonképen emberi találmány, de a természet bőadományának egy elmulthatatlan kiegészítő része kellene hogy legyen: a gyógymódról s dieteticus eljárásról hallgat.

Azt ugyan, hogy az ásványos viz savanyu borral igen jól pezseg, és kellemes szurkáló izt ad izlési szervezetünknek felhozza és kiemeli, de ez fájdalom hátrány és nem előny, sőt a gyógyulás keresőknek nem is szabad rólla tudni.

Megvan tehát a ritka hatásos gyógy-

forrásunk közel hozzánk, de nincs gyógyintézetünk — kiadja meg ennek az árát, vagyis kire háramlik ebből a hátrány.

Mindenkire. A tulajdonosra, betegekre és mi ránk orvosokra. — A tulajdonosnak lenne több jövedelme, a betegek meggyógyulnának és mi orvosok nem vesztenők hitelünket, ha a gyógyfürdőben meglenne a kellő berendezés, és dieteticus eljárás.

Karlsbádban és Marienbádban a betegnek nem szabad egyebet enni, mint a mit az orvos elébe szab s nem is eszik egyebet mert a vendéglős nem főz egyebet. Marienbádban egy idény alatt 2000-re megy a vendégek száma és Sztojkán van 10—50-ig.

Csak akarat kell és minden meglehet. Mi orvosok óhajtanánk, ha az akarat valósulna. A fürdő tulajdonos tehetne legtöbbet és az orvosok tudnák értékesíteni a természet bő adományát.

Egy fürdő helyiségben első sorban kell keresni az üdülést és második sorban az élvezetet. Fájdalom nálunk az utóbbi előtérben van helyezve. — Helyesen kezelt, jól berendezett fürdő helyiségekben gondoskodva van élvezetekről, de csak azért, hogy az üdülő betegek a mindennapi gondoktól menten, némi szórakozást leljenek és ezt nem lehet elérni a pezsgő, bor és jó zsíros étel élvezete mellett, mert ha azt gyomor, vagy bél hurut mellett használjuk, ellő áll a gyötrő fájdalom, és a jó kedvnek vége.

Örömmre szolgálna, ha ezen néhány sőr eredményt szülné.

Dr. Takács Sándor.

A „SZOLNOK-DOBOKA“ tárczája.

Mire kell, hogy tanítsa a gazda leányát?

Mire tanítsa a gazda leányát? Egy amerikai lapban e kérdésre a következő felelet van közölve: Tanítsa arraleányat, hogy saját erejében bízzék; — hogy tudjon kenyeret sütni, — hogy tudjon inget varrni, — hogy maga nézzen be az éléskamarába. Tanítsa arra, hogy hamis bajat ne viseljen, hogy jó erős, meleg czipőben járjon. Tanítsa ruhamosásra és vasalásra. Tanítsa arra, hogy maga készíthesse ruháit. Tanítsa arra, hogy egy forint száz krajczár. Tanítsa arra, hogyan kell jó rántást csinálni. Tanítsa arra, hogyan kell harisnyát fűdozni és fejelni. Tanítsa arra, hogy lehet karton ruhába járni, mégis királynéra emlékeztetni. Tanítsa arra, hogy behatóan és helyesen gondolkodjék. Tanítsa arra, hogy a piros pozsgás arc többet ér száz haloványánál. Tanítsa arra, hogy nem a pénzben, hanem a jó erkölcsben van a gazdagság. Tanítsa arra, hogy milyen isteni áldás, mikor konyhát, szobát rendben tud tartani.

Tanítsa arra, hogy minél okosabban osztjuk be jövedelmünket, annál többet lehet meggazdálkodni. Tanítsa arra, hogy a léha fiatal embernek feleje se nézzen. Tanítsa arra, hogy minél bővebben költünk, annál közelebb jutunk a szegény házhoz. Tanítsa arra, hogy leginkább az asszonyon fordul meg az utódok boldogsága. Tanítsa arra, hogy az okos számítás többet ér tizenkét kenyérnél. A mennyire tehetsége engedi, tanítsa a művészetekre is. Tanítsa arra, hogy Isten az ő képerre teremtette, de nem az erős fűzésben áll a hasonlatosság.

Miért van az idén oly meleg.

Az 1881. év nyara századunk legforróbb nyaraihoz tartozik. Az a kérdés áll elő ennek folytán, hogy nem következhetik-e be a szárazság? És erre azt feleljük: igen. A föld esőmennyisége mindig ugyanaz marad, de eloszlása a légáramok szerint folyton változik és a száraz és nedves szelek is igen egyenlőtlenül oszlanak el. A nap évi pályája közben minden szélességi fok alatt a légáramra igen nagy befolyást gyakorol. Európában és Észak-Afrikában pl. esős idő uralkodik, ha a nap a déli földgömb fölött áll. — A

hosszas megfigyelés azt is kimutatta, hogy a hold is, mely minden hónapban egyik hemisphaeráról a másikra megy, nagyban változtatja a légáram irányát. Az áramok változása a nedvesség vagy szárazság folytán szoros viszonyban van a nap és hold az időbeli állásával. A hold elhajlása az egyenlítőtől, azaz a hold pályájának declinációja az egyenlítő síkjához minden évben egy maximum és egy minimum közt változik, s az illető év időjárásai jellege főképen a declináció legnagyobb változásától látszik függeni. S a tapasztalat csakugyan bizonyítja, hogy az esős évek, szigorú telek és forró nyarak periodice visszatérnek s a hold bizonyos declinációjával esnek össze. Szélességi fokaink alatt az esős évek akkor következnek be, midőn a hold declinációjának maximuma a 28, 26 és 18 ivfokot éri el. A szigorú telek majd mindig ugyanazon declinációval esnek egybe. A száraz nyarak természetesen a periodus azon közébe esnek, melyet két esős év választ el. Ha a szabályt 1881-re alkalmazzuk, azon eredményre jutunk, hogy a legközelebbi esős év a 18. fok declinációval, tehát 1884-ben következik be. Következésképp a száraz nyaraknak a periodus közepére, azaz 1881. és 1882. évre kell esniük. Mindeunek folytán, mit már fönt megjegyeztünk, jelenleg szárazság elnézhetünk.

Báró Bánffy Dezső főispán az ülést megnyitva jelenti, hogy Szarvadi Pál kir. tanácsos alispánt távolléte alkalmából ezen ülésen báró Diószegi Géza megyei főjegyző, utóbbit pedig Gencsy Albert aljegyző fogja helyettesíteni. Gr. Kornis Viktor, Torma Miklós és Gajzágó Ferencz biz. tagok távolléte igazoltatik.

Várjon Lajos kir. főmérnök a többiek közt jelenti, hogy az államutak állapota a n.-bányai ut egy részének kivételével teljesen jó, azonban n.-bányai uton előállott elemi rombolások helyreállítása iránt a minister akként intézkedett, hogy ott a munkálatok házi kezelés mellett a legközelebbi napokban fognak megkezdetni.

Weisel Antal a pósta és távirda igazgatójának helyettese tudatja egyebek mellett, hogy a M.-Lápos és K.-Monostor közti gyalog postáját f. é. július elsejével egy fogatu kocsiküldöncz járattá változtatott át. Brust Ignác k. ügy. előterjeszti, hogy a múlt hóban 53 letartóztatott volt, a törvényszéki közp. fogházban, ahol kifogástalan rend észlelhető. — Pánczél János után Marillai Károly ad elő. — A Placsintár Ödön által felolvasott alispáni időszakos jelentésből közöljük, hogy júliusban alispáni hatáskörben 1397 db volt elinézendő, melyből csak 179 maradt hátralékban; — Kihágási eset Szamosujvárt egy sem fordult elő, a kékesi járásban legtöbb: 122. Tűzeset 6 fordult elő. — Czirják János adófelügyelőhelyettes számos adó hátralékos ingatlanaira kéri a végrehajtást elrendelni és betérjést még több főlebbezést hadmentességi ügyben. — Havi jelentése szerint július hó végével mutatkozik 579,393 frt 95 kr. adóhátralék; és összehasonlítva ezen évi lefizetést a múlt évi hasonlóságban teljesített befizetéssel mutatkozik kedvezőbb eredmény 34,768 frt 45 kr. Hadmentességi díj hátraléka 47,581 frt 0 8/2 kr. Ezek után több közseg előjárósága ellen a felelősség kimondását kéri. Munteanu Agoston elhalasztandónak tartja azt, azonban Markus János és Brust Ignác hozzájárulása után a kimondási javaslat elfogadtatik. — Markus János tiszti ügyész ajánlatára a megyei pénztár részére több kezelési utasítás állapítatik meg. Havi jelentéséből hallottuk, hogy a múlt hóban 264 ellátandó ügy drbja volt, melyből csak 7 maradt elintézetlenül.

Anna Péter árvaszéki elnök előadásai között fölhozza, hogy a megye alispánja tudatja a közgazgatási bizottsággal az eladott érték papírokra nézve az a lapok hasábjain már ismertetett közgyűlési határozatot, mely a megyei árvaszékekkel azon felhívással közöltetik, miszerint az eladott értékpapíroknak visszaszerzése iránt haladéktalanul megtevéni a szükséges intézkedést, az eladott és meg-

A deési polgári és a szamosujvári tanodák értesítője.

Kiadó-hivatalunkban megjelent és vettük a deési államilag segélyezett polgári fiu- és leányiskola értesítőjét az 1880/81-ik tanévről. Az iskolaszék megbízásából kiadta: Szabó Ferencz, igazgató, a mely a többiek közt felsorolja az előadott tantárgyakat; osztályozással a növendékek névsorát, melyszerint a két intézetben összesen 135 tanuló nyert oktatást. Megemlíti, hogy Deés városának több lelkes honleányai havonkénti egyszeri főzés által több szegény tanulóknak adtak mindennapi táplálékot, ismerteti a beállított iskolai takarékpénztár állapotját s végre tudomásvétel végett fölemlíti, hogy az 1881/2-diki tanév kezdődik szeptember 5-én, a beiratások tartanak szeptember 1. 2. 3-án d. e. 9—12-ig s délután 3—5-ig, magán-, felvételi- s javító vizsgák ugyan-e napokon 5—6 ig az intézet tanári szobájában. Beiratási díj 1 frt, mit kivétel nélkül minden növendék fizetni köteles, tandíj egész évre 4 frt, minek fele a beiratáskor, fele február elején fizetendő.

A latinnyelv tanulásaért mi díj sem fizetendő. A franczia nyelv tanulására önként vállalko-

veendő értékpapírokról részletes kimutatást tegyen, a netalán mutatkozó árkülömbözettel a további teendők fölötti intézkedés tekintetéből, — Markus János tisztiügyész elfogadja ezen javaslatot, de kéri azon kibővítést is hozzá illeszteni még, hogy az árvaszék a fenti kimutatásban tüntesse ki azon árkülömbözetet is, mely a földteher mentesítési kötvények eredeti vételára és a most történendő vétel ára között létezik, mert csak annak alapján fog az esetleges veszteség megállapítható lenni. (Itt azt a körülményt nem vagyunk hajlandók ehallgatni, hogy a jelzett értékpapírok börzei ára, ma körülbelül ugyanaz, mint volt azok legközelebbi eladásakor, úgy hogy újabb vétel által a status quante fog beállani.) Az árvaszék a múlt hónapban ellátott 955 darabot, maradt ellátatlanul 429 darab.

Dr. Gajzágó László főtiszti orvos jelenti, hogy az elmúlt hónapban a közegészségi állapot mind a mellett, hogy az egészségnek ártalmas életlen gyümölcs időszakában vagyunk, mégis a beteg létszám oly szembetűnően apadt, miszerint az egész év alatt ily csekély nem volt. A himlőjárvány egészen szűnőfélben van, s ronesoló toroklob eset nem mutatkozott. Hasznos házi állataink között a n.-ilondai és cs.-gorbói, Alsó-Hagymás, — Felső- és Alsó-Csobánka községeiben a lép fene tájkórilag mutatkozván 62 drb sertés elhullott; — Széken pedig és a cs.-gorbói járás Pánczélsehes és Szótelke községeiben a száj és körömfájás egyes esetei a sertés és szarvas marhánál észleltetett.

V. Horváth Zsigmond kir. tanfelügyelő darabjai közül különös figyelemben részesült a megyei román ajku néptanítóknak a magyarnyelv jó eredményü tanításáért történt megjutalmazása alkalmából megejtett diadal uthoz hasonlókörutjáról tett érdekes jelentése, a mely a múlt számunk első cikkében ösmertetett.

Főispán szóval is örömmel jelzi, hogy a tanítók és tanulók jutalmazása igen hatályos eszköznek bizonyult a magyar nyelv terjesztése érdekében. — De kedvező eredményt tanusít a magyar a b c könyvek kiosztása is, a miért is fel fog kéretni az ily nemű könyvek beszerzésével megbízott bizottság e tárgyban eddig kifejtett tevékenységéről szóló jelentésének betérjesztésére és egyszersmind a minister is újabb meg fog kerestetni, könyvecskéknek újabb adományozására.

Valóban e hatóságok a legszebb culturalis feladatot teljesítik, midőn a magyar nyelv terjesztését oly melegen felkarolják, mely ellen a legvérmesebb nemzetiségű aspirációkkal telt agitátorok sem vethetnek józan kifogást, mert hiszen új nyelvet tanulni mindig hasznos, a haza hivataltos nyelvét pedig tudni mindenkinek törvényszabta kötelessége.

Hisszük és reméljük szilárdul, hogy a könyvecskék beszerzésére vállalkozott bizottság haza-

zók, heti 3 órai tanításért havi 2, egész évre 20 forintot fizetnek.

A polg. iskola hat osztályát kielégítő sikerrel végzett növendékek felvétetnek a gazdasági tanintézetbe, kereskedelmi akademiába, lehetnek vasuti, távirdai, postai gyakornokok, alkalmazást nyerhetnek a közigazgatás s törvénykezés segédhivatalaiban. Az I—IV osztályt elégségesen végzett tanulói átléphetnek a gymnasium, reáliskola megfelelő osztályába, ha a latin, illetőleg a franczia nyelvtanból felvételi vizsgát tesznek, beléphetnek a budapesti közép ipartanodába.

Nem különben megjelent a szamosujvár városi örmény katolikus algymnázium tudósítványa s beküldetett szerkesztőségünkhöz. A gondosan kiállított füzetet dr. Mártonffy Lajosnak „A faramiferiák szerepe a föld fejlődés történetében” című értekezése nyitja meg, mely kitűnő szakismerettel vagyon irva. A tanári kar 8 tagból áll. Az intézet igazgatója Bárány Lukács városi lelkész. A gymnazium 4 osztályában összesen 107 tanuló részesült oktatásban, ezek közül helybeli 18, szolnok-dobokamegyei 15, a többi más megyékből. A vizsgálatok június hó második felében tartattak meg. Beiratások a jövő évre augusztus 29. 30. és 31-ik napján eszközöltetnek.

fias fáradozását a legszebb siker fogja koronázni. A miért kíváncsiak is vagyunk a bekívánt jelentésre.

A tanfelügyelő jelentéséből hallottuk, hogy jul. 10-én a helybeli zsidó magániskolában megtartott a zárvizsgálat a városi hatóság képviselői s nagy számú érdeklődő szülők jelenlétében. Az eredmény, tekintve a kezdet nehézségeit, teljesen kielégítőnek mondható, miután a gyermekek az összes előszabott tantárgyakból magyar nyelven szabatos feleleteket adtak. Rácz Miklós somkeréki áll. elemi népiskolai tanító a káka- és vessző fonás elsajátítása céljából 100 frtnyi állami segéllyel Vácra küldetett.

Mint a megyénk, méltatlanul elhanyagolt, ezen nevezetes iparágának felvirágoztatása tekintetéből tett nagyon üdvös intézkedést üdvözljük a kormánynak ezen minket valóban halálra kötelező tényét.

És most egy örvendetes és egy sajnos körülményt jelezünk. — Örvendetes, hogy a kolozsvári magyar nyelvi póttagolyamra e megye területéről 24 román ajku tanító vétetett fel és sajnos, hogy a tornapóttan folyamra alkalmas egyének nem jelentkezvén, arra egy sem küldetett. — A f. évi augusztus havában Budapesten tartandó országos tanítói értekezletre képviselőjéül Sebestyén József rettegi áll. népiskolai tanítót választotta meg.

Egyébb tárgy nem lévén a főispán — elnök az ülést délután 2 órakor bezárja.

HAZAI HÍREK.

Az első gőzmozdony Szamosujvárt.

Augustus 7.

Városunknak különben csendes utcái ma rendkívül benépesedtek egy nem mindennapi érdekes esemény által. Már délután 2 órakor ünnepies öltözkű nép hullámozott az utcákon, beszélve hogy most jön a vasutvonat, s igen eleven látványt nyújtott a „Szamosvölgyi-vasut” szamosujvári indóháza. Mintegy másfélezerre menő néptömeg várta a N.-Iklód felől érkező próba vonatot, mely egyuttal a legelső vasuti vonat volt Szamosujvárt. A város notabilitásai élükön Placsintár Dávid polgármester, Vojth Miklós ügyvéd, és a közügyben fáradhatatlan Hrobonyi Pállal, körülvéve a szép nők és kíváncsiak százaitól, tolongtak a csinos indóház előtt, úgy hogy a „Szamosujvár” nevű csinos kis másodosztályu mozdony tökéletesen meglehetett első fogadtatásával elégedve! 4 órakor a Hétkereszt oldalról 3 tarackdurranás jelezte a mozdony közeledtét s a cigány banda rákezdte a „megy a gözös Kanizsára” notát, s úgy háromnegyed öt órakor lelkes harsány éljenzések közt megérkezett a „Szamosujvár”, maga után vontatva több porondos szekeret és két málha kocsit.

A virágokkal diszitett mozdony igen csinos és oldalán veres-fehér-zöldes színvegyületet adnak ki a csikók. Csak hamar körül lett tolongva a kíváncsiak által, és számtalan virág koszorúkkal diszittetett fel.

Szép volt hallani a nagy tömeg ajkáról, mily lelkesedéssel élteti br. Bánffy Dezső örmétségét és családját, s miként hangoztatja, „hogy ha nincs ily derék nemes lelkű és áldozatkész főispánunk, akkor vasutunk sincs és nem is lett volna soha, — az Isten áldja meg őt és családját.” Igen sokan elérzékenyedve mondák: „még is szeret minket a főispán, lám városunk nevére mozdonyt csináltatott.”

Megemlítendőnek tartom még, hogy több oly öreg ember volt ott kinn, a ki még sohase látott egyáltalán semmiféle gőz által vontatott kocsisort.

Az indóháztól a nagyszámú és diszes közönség a sétátra vonult, hol Szabó József kolozsvári tűzmester a tavon sikerült tűzjátékot rendezett, s ezután, hogy az ünnepély teljesen betetőzve legyen, a sétatéri arenában táncmulatság rögtönzöttetett, melyen a lelkesült jó kedvnek csak a pirosló hajnal vetett véget.

Hirdetmény.

A deési lövész-egylet választmánya jelen sz. a. kelt határozatával megengedte, hogy a folyó évi részvénydíjak a folyó évi augusztus hótól kezdődőleg 5 havi egyenlő részletekben törlesztésnek azon megszorítással, hogy azon tagoktól, kik a részletfizetést valamelyik hóról elmulasztják, a következő havi részlettel együtt a hátralékok befizetése is követeltetni fog. A választmány ezen határozatáról az érdekeltek oly felhívással értesítettnek, hogy sziveskedjenek a már esedékes részleteket haladéknélkül befizetni, mert a lövölde megnyitása alkalmával felmerülendő költségek csak a részvénydíjakból lesznek fedezhetők.

A lövész-egylet választmányának Deésen, 1881. aug. 5-én tartott üléséből.

Br. Bánffy Dezső,
főlövész-mester.

Szarvadi Adolf,
h. jegyző.

12.—1891.

Hirdetmény.

A deési lövész-egylet választmánya által közhirre tetetik, hogy a lövölde megnyitása folyó évi szeptember hó 18 napjára tűzött ki. A megnyitás és azzal egybekötendő multság részleteiről külön értesítvény fog ki bocsáttatni.

A lövész-egylet választmányának Deésen 1881. aug. 5-én tartott üléséből.

Szarvadi Adolf,
h. jegyző.

VEGYESEK.

-- **Olvasóinkat, kik előfizetési pénzzel vannak hatralékban, tisztelettel kérjük, hogy hátralékaikat kiegyenliteni sziveskedjenek.**

— **Szolnok-Dobokamegyei gazdasági-egylet** folyó hó 16-án délután 3 órákor a szamos-völgyi vasut iroda helyiségében igazgató választmányi ülést fog tartani.

— **A szamos-völgyi vasutársaság igazgatóságának** augusztusi gyűlésére a kormányt képviselő Nagy Béla és Blaskovics Fridolin urak Kolozsvárról kiindulól a vaspályán az ugynevezett dresin-en-hajtányon-jöttek, Szamosujvárt Hrobonyi Pál fogadta, s délből polgármester Placintár Dávid asztalának valának vendégei, s délután két órára már Deésen valának, honnan hasonló módon tértek vissza Kolozsvárra.

— **A szamos-völgyi vasut igazgatósága** — bárha a felügyelőségtől még nem jött meg az engedély — minden intézkedést meg tesz a vasutnak sept. 12-én leendő megnyitására, melynek sorrendjét közölni fogjuk, s jölehet, hogy maga az igazgatóság takarekosság szempontjából minden költsékezést kerül, de a mint értesültünk, Szamosujvár és Deés városában e nagy horderejű esemény méltó megünneplésére már mozgalmak indultak meg.

— **Említettük** volt, hogy Besztarczén a vasut építés érdekében angolok fordultak meg. Ezen angol cég budapesti képviselője b. Braun meggyénk főispánjával b. Bánffy Dezsővel mint a Deés-besztarcei vasut-vonal engedményessével a főbb pontokra nézve már megállapodásra jöttek, minek következtében e vasut érdekében egy terjedelmes emlékiratot nyújt be a kormányhoz, melynek lényegesebb pontjait alkalmilag ismertetni fogjuk.

— **A vörös-kereszt** deési járási fiókjának folyó hó 16-án délután 4 órákor a megyeház nagyszobájában rendkívüli közgyűlése lesz.

— **A gabona ára** nemcsak hazánkban, hanem külföldön is, a gyenge aratás és folytonos hőség miatt tetemesen emelkedett.

— **Biasini Domokos** Kolozsvárról a napokban körünkben mulatott, a küszöbön álló vasut megnyitása következtében intézkedést tenni a Deés és Besztarce között beállítandó gyorskocsik érdekében.

— **A városunkon** átfolyó Szajka patak alsó hidjának, mely a vasúthoz vezet, kétfelől járdávali ellátását kezdeményezte meggyénk főispánja s az e célból kibocsátott aláírási ívet egy szép összeggel nyitá meg, hogy az így begyűlt összegből a felállítás költsége fedeztessék, a szükséges tölgyfa anyagát Deés várossal adván. Csak üdvözölhetjük a járó s menő közönség érdekében e nagyon óhajtott kezdeményezést, mint a mely nem csak könnyűvé, hanem biztosabbá is teszi városunk ez élénk pontján a közlekedést.

— **A nagybánya** és Szathmár közti vasut ügye tovább fejlesztésének „conditio sine qua nonja” miként az északkeleti vasutársaság igazgatósága kijelenté a 30,000 frt óvadéknak kész pénzben leendő letétele.

— **A Bemszobor** bizottság által Maros-Vásárhelyről szerkesztőségünkhez beküldött kimutatás szerint a „Bem szoborra” begyűlt összesen: 17,717 frt '06 1/2 kr. A szobor került 17,591 frt 78 krba, maradt rendelkezés alatt 25 frt 20 kr. — Ehhez a Bem nővérek részére begyűlt adakozásokból és takarékpénztári kamatokból összesen: 2761 frt 6 kr. — A nővéreknek elküldetett 2400 frt, a Bem-Album költségeire fordított 43 frt 97 kr. és rendelkezés alatt áll: 317 frt 9 kr., mely összeg az „Album” megjelenése után az ebből befolyandó tiszta jövedelemmel együtt fog a nővéreknek elküldetni.

— **A lejárt** héten két rendbeli esőnk volt. Keddre virradólag nagy villámlás és dörgés közt egy fél óránál tovább szakadt a nagy zápor; Szerdán délelőtt is kisebb nagyobb pász mákban esett s ezeknek következtében a mező s főleg a törökbuza vetés nagyon felüdült.

— **A bolgár** fejedelem megengedte, hogy az Oroszországból kiűzött zsidók Bulgáriában megtelepedjenek. — **Szlávy** Józsefnek a császár-találkozásánál való jelenléte nem politikai jellegű; a közös pénzügyminiszter egy hét óta mint fűdő-vendég időz Gasteinban s mint a többi hivatalos személyiségeket, Vilmos császár ebédre hívta meg. — **Temesvárt** roppant tüzvész elpusztította a részvénytársulati szeszgyárat. — **Zágrábban** ismét földrengés volt érezhető, melyet tompa moraj kísért. — **Szepességben** az aratás most van folyamatban s főülmulja a gazdák várakozását, úgy, hogy a rossz években sokat szenvedett gazdák s velők a kereskedők és iparosok is megint talpra állanak. — **Gambetta** Toursban tartotta meg nagy feszültséggel várt programbeszédét. Hangsúlyozta a monarchisták teljes legyőztetését, de aztán igen radikális és demokratikus reformprogramot adott elő s különösen a szenátus átalakítását követelte. Tudvalevő, hogy Gambettának javaslatait a szenátus buktatta meg. — **Az angol** kormány rendkívüli szigorral ellenőrizteti az Amerikából érkező hajokat, úgy hogy a fénnek többé nem igen csempészhetnek be pokolgépeket. — **A mellbourni** világtárlaton Kubik János keztyű iparos székesfehérvárról, első kitüntetést nyert. — **A csehek** mulatsága az új tízes bankók csehesítésével véget ért. Az osztrák pénzügyminiszter kénytelen volt meghátrálni a magyar kormány és a bank erélyes föllépésével szemben s visszavonja a hírhedt rendeletét, mely megparancsolta a befirkált bankjegyek elfogadását. — **A németországi** nagy hadgyakorlaton Ausztria-Magyarország részéről ezuttal is két tengerész tiszt lesz jelen. — **Bukarestben** újra kormányválság fenyegeti; a konzervatívok s a szabadelvűek egy része szövetséget kötött a kormány megbuktatására, Bratiano föl akarja oszlatni a kamrárt, mert a kormánypártban meghasonlás uralkodik. — **Pancsován** a selyembűbő-beváltó hivatal ez évben tizenkétezer kilogramm, vagyis közel harmadfélszáz mázsa gubót váltott be; a selyemtermesztés e vidéken mindinkább fejlődik. — **Az osztrák** tartománygyűlések e hó végén s a jövő hó elején fognak megnyitni. — **Az idei** termésről már beérkeztek a földmívelési miniszteriumhoz mindenfelől a hivatalos jelentések. Az adatok összegéből az tűnik ki, hogy az idei termés megint csak gyöngye középszerű volt. — **Az olasz** király, mint politikai körökben hírlík, óhajtatását nyilvánítja, hogy Ferenc József ő felségével Ischben vagy Gädöllön találkozhassék. — **Németország** és a Vatikán között

ujabban mégis történt némi közeledés. — **Hittler** Edének, a Sothen szatócs-báró gyilkosnak ő felsége megkegyelmezett; halálbüntetését tizenötévi börtönrre változtatták. — **A közös hadügyminiszter** rendeletet adott ki, melyben az osztrák-magyar tiszteknek megtiltja, hogy külföldön egyenruhát viseljenek. — **A cseh** lóvásárokon négy olasz tiszt nagymenyiségű szolgálatra képes, hibátlan lovakat vásárol. — **A badeni** nagyherceg közelebb ülte ezüst menyegzőjét s ez alkalommal a királyi címet akarja fölvenni; a magyar király látogatása is összefügg ezzel. — **A király** Brengensben a hódolat és lelkesedés ritka jeleneteivel találkozott. A hová megy ott ünneplik, mintha azt sejtették, hogy tán ismét harmincz év mulik el, a míg ő felsége újra meglátogathatja eme félreeső vidéket. — **Gladstone** reményét fejezte ki, hogy Anglia az utóbbi időkben történt kellemetlen események daczára békét fog élvezhetni: diósérte a délafrikai boerek loyálisát a már megkötött béke fölötti tárgyalásoknál, az afganisztáni újabb zavarokat a volt kormány hibájául róttá fel, s örömet jejezte ki, hogy a Balkán-félszigeten a görögök is felszabadultak a zsarnok iga alól. — **Bulgáriában** Sándor fejedelem, mint látszik, még mindig nem igen boldogul s hírlík, hogy Ehrenroth tábornok ki az államesínyt keresztül vitte, visszatér Szofiába. — **Montenegró**, mely legutóbbi nagybodása óta félig-meddig államcsúskának nézhető, megkezdte az adósságcsinálást; egyelőre egy millió frtnyi kölcsön után alkudozik a bécsi piacon. — **Helbrunban** Vilmos német császár meglátogatta Rudolf trónörökösét és Stefánia főhercegeasszonyt, a trónörökös párnál udvari ebéd volt, mely alatt Darázs Miskának tizenhat tagból álló cigányzenekara, magyar ruhába öltözve játszott. — **A nyitramegyei** nem magyarajku tanítók részére rendezett póttanfolyamra a megye ötszáz forint helyett nyolczszázat szavazott meg; mert az idén sokkal több hallgató jelentkezett. — **Sinaiban**, a román király nyaraló helyére a Brassó mellett állomásozó huszárezred tisztjei kirándulást tettek; a király meghívta őket vacsorára.

KÖZGAZDÁSZAT.**Gyümölcs-kiállítás Budapestén.**

A magyar országos gazdasági egyesület a gyümölcstermesztési ipar előmozdítása érdekében Budapestén, október hó 1—3 napjain gyümölcs- és konyhakertészeti kiállítást rendez.

A kiállítás célja az, hogy a gyümölcstermesztés és konyhakertészet terén okszerűn működő termelők által bemutatott haladás jutalmaztassék, hogy a jeles beszerzési források megismertessenek, s hogy a kertészeti ipar iránt való érdeklődés fokoztassék.

A kiállítás október 1., 2., 3. napjain mindig reggeli 9-kor nyitattik meg, és este 6 óráig nyitva marad.

Kiállíthatók a következő tárgyak:

I. Gyümölcsök: alma, körte, csontárok, bogárok üde állapotban (szőlő ki nem állítható) II. Konyhakerti vetemények üde állapotban; III. Gyümölcs eltartásra kész állapotban: aszalt, befőtt, cukrozott gyümölcs, izék sat.; IV. Konyhakerti termények eltartásra kikészítve; V. Kerti magvak (virág- és takarmánymagvak kizárásával); VI. Gyümölcs- és konyhakertészeti eszközök; VII. Gyümölcs- és konyhakertészeti taneszközök.

A bejelentések legkésőbb augusztus 20-ig a kiállítási bizottsághoz címezve a Köztelékre küldendők. Azonban a reményben, hogy Szolnok-Dobokamegye területéről egy collectiv gyümölcsgyűjteményt állíthatunk össze, kérjük meggyénk gyümölcstermelőit, hogy e tárgyban meggyénk gazdasági egylete titkáránál legkésőbb augusztus 20-ig tegyék meg bejelentésüket, hogy annak mérve szerént az egylet választmánya megtehesse a további intézkedést.

A bejelentett tárgyak legkésőbb szeptember 25-ig a kiállítási bizottsághoz címezve beküldendők, s az esetleg gazdasági-egyletünk útján leendő kiállítást illetőleg sep. 10-ig, hogy idő legyen a rendezkedésre. (Vége köv.)

Felelős szerkesztő és kiadó: Kovács Samu.

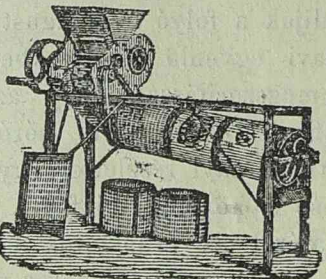

Hirdetések.

Kétszáz negyven holdnyi birtok jól be-
rendezve, részint tagositott, részint tagosi-
tatlan állapotban korcsmárolási joggal, gaz-
dasági és lak épületekkel, mely az Aranyos-
Szent Miklósi határon Szolnok-Dobokamegyé-
ben a kékesi járásban fekszik, folyó évi Szt-
Mihály napjától kezdve haszonbérbe kiadandó.
Ajánlatok alólirotnál tehetők Besztercze
városában.

Szilasi Sándor,
gr. c. lelkész.

(3=3)

Legjobban	osztályozásra		alkalmas!
Eredeti	MAYER		trieur
22,000 gép használat- ban			A gyári jel- vény kivántassék
30 MEDAILLEN			
GROSSMANN J.			
váci körut 76. BUDAPEST váci körut 76.			

Pontos szolgálat!

NIKK FERENCZ
SZÁLLITMÁNYI ÉS BIZOMÁNYI ÜZLETE,
LEGNAGYOBB VAS-, FÜSZER-, FESTÉK-
ÉS
anyagáru raktár.

A SZAMOSVÖLGYI-VASÚT forgalomnak átadása már
csak rövid idő kérdése s alkalmasint f. évi szeptember hó közepén
gózerővel haladunk! — Ajánlom a nagyérdemű közönségnek a
SZÁLLITMÁNYI téren eddig is tanusított pontos és kész szolgálá-
tom, s ígérem, hogy a jövőben is fő törekvésem leend minden
igénynek szigoruan megfelelni. — A BIZOMÁNYI üzlet terén az
üzlet nagyságához képest előleget is adok és eszközök legelőnyö-
sebb kül- és belföldi összeköttetéseimnél fogva 1—2 % csekély
fárdij felszámítása mellett mindennemű szakmámba vágó meg-
bizásokat.

Deés, 1881. augusztus hó.

NIKK FERENCZ.

1—5

Legnagyobb raktár!

Demeter Béla a Szamosvölgyi-vasút szállítója Deésen.

Van szerencsém becses tudomására juttatni a nagyérdemű közönség-
nek, miszerint az Apahidától-Deésig kiépítés alatt álló vaspálya „SZAMOS-
VÖLGYI-VASUT“ közelebbről a közforgalomnak átadatni fog; s miután
szerencsés voltam a Szamosvölgyi-vasut igazgatósága által ezen vaspálya szál-
litójául kineveztetni, elhatároztam egy „szállitmányi és bizományi“ üzletet a
már 22 év óta a piacon fennálló füszer és bór üzletemmel egybe kapcsolni. Midőn
ezen elhatározásom felől a t.közönséget ezenel értesíteni bátorlakodom, felkérem egyuttal
miszerint e szakmába vágó igen becses megbizásaival megtisztelni sziveskedjék,
igérvén, miszerint nagybecsű megbizásait mindenkor a legnagyobb pontosság és
legszerényebb jutalék alkalmazása mellett fogom érvényesíteni.

(5—6)

Kiváló tisztelettel

DEMETER BÉLA.

Nyomatott „Demeter és Kiss“ gyorsajtó ján Deésen.

Szolnok-Dobokamegye köig. bizottsága.

Hirdetmény.

Sz. 2352.

Közmunka- és közlekedés m. kir. minister ur, Deés város indokolt elfterjesztése
folytán idei 22130. szám alatt a szamosvölgyi-vasut deési indóházához vezető korházutca-
nak kisajátítás utján való kiszélesítését engedélyezte. Minthogy az 1881. évi XL. t. cz.
32. szakaszában itt és előzetesen megkísérlett eljárás Deés város polgármesterének idei
3078. szám alatt kélt jelentése szerint nem sikerült, hivatkozva az említett törvény 33. §-
az azt körülírt kisajátítási eljárásra vonatkozó teendő fogamatossáira Szarvadi Pál kir.
tanácsos megyei alispán elnöklete alatt, Káoszonyi Sándor, Krémer Sámuel és Placsinár
Ödön személyéből (az utóbbit mint jegyzőt) alakított bizottságot ki küldöttük, és tárgyalási
határnapul 1881. év augusztus hó 29. ik napjának d. e. 10 óráját a megyeház nagytermében tűzzük ki.
Erről az érdekelteket hivatkozva az 1881. évi XL. t. cz. 34. §-ára azon hozzáadással értesítjük,
hogy ezen kisajátításra vonatkozó tervrajz és összeírás munkálat 15 napon keresztül Deés város tanácsánál
közszemlére kitéve van, az bárki által megtekinthető, és hogy a kiküldött bizottság a kisajátítási terv megállá-
pítása fölött még akkor is érdemileg határozni fog, ha a tárgyalásra az érdekeltek közül senki sem jelenik meg.
Szolnok-Dobokamegye köig. bizottsága nevében Deésen, 1881. augusztus 11. én.

B. Bánffy Dezső,

főispán.

Árverési hirdetmény.

A bezdédi birtokosság összesített és köz-
ségi három havi korcsmajoga a f. évi sep-
tember 29-étől kezdve 1884-ik éviszeptember
29-éig, 3 egymásután következő évre a folyó
évi augusztus hó 28-án délelőtt 10 órakor
itt a szolgabírói irodán tartandó nyilvános
árverezés utján haszonbérbe fog kiadatni.

Kikiáltási ár 352 frt, mely összegnek
megfelelő 100%. bánatpénzzel ellátva, az ár-
verezni szándékozók meghivatnak.

Szabályszerű írásbeli zárt ajánlatok is,
a szóbeli árverés megkezdéséig elfogadtatnak.

A részletesebb árverezési feltételek az
irodán a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A járás szolgabírája
Csáki-Gorbó, 1881. július 31-én.

Válya Ferencz,
szolgabíró.

2—3